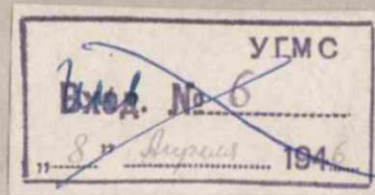

25-137

Секретно. Шифр 137

EMHI
digitaalarhiivinduse
strateegia
kavandamisest

Kai Loitjävrv, Piret Pärnpuu

Miks digiteerida?

❖ Parandada ligipääsu

- laiem kasutajate ring
- rohkem kasutusviise
- kiirem infoedastus

❖ Tagada säilimine

- väheneb originaali kasutamine
- digikoopia olemasolu originaali hävimisel

Parandada ligipääsu + tagada säilimine

Kuidas digiteerida?

- skaneerides või pildistades

Skaneerimist piiravad tegurid:

- ❖ Kaardid on suure formaadiga (kuni A0)
 - sobivad skannerid on kallid
- ❖ Kaardid on köidetud
 - välistab lameskanneri kasutamise

Suure formaadiga köidetud kaartide skaneerimiseks sobiv tehnika
– nn. raamatuskannerid on ülikallid (~ 0,5 – 1 milj. krooni)

Seetõttu sai valitud kaartide digiteerimiseks - **digipildistamine**

Baasinformatsiooni kogumine

Riiklikud strateegiad ja juhismaterjalid:

- ❖ Digitaalarhiivinduse strateegia 2005-2010
- ❖ Eesti Teadus- ja arendustegevuse strateegia 2002- 2006
- ❖ Infopoliitika põhialused aastateks 2004-2006
- ❖ Eesti kultuuripärandi digitaalse säilimise riiklik strateegia 2004-2007
- ❖ Kultuuripärandi digiteerimisprotsessi metaandmed

MINERVA materjalid (tõlgitud):

- ❖ Heade tavade käsiraamat
- ❖ Kultuurialaste veebisaitide kvaliteedikäsiraamat
- ❖ Hea kultuuriveebi kvaliteedipõhimõtted
- ❖ Lundi põhimõtted

Analoogilised projektid teistes riikides:

- ❖ NOAA Climate Database Modernization Program (USA)
- ❖ USA Kongressi Raamatukogu Kaardiosakonna kaartide digiteerimised

Kaardimaterjali inventuur

Kaartide liik	Säilikuid	Kaardilehti
Põhja-Euroopa ilmakaardid	1121	~ 158 000
Euroopa ilmakaardid	8	~ 2 900
Euroopa ja Põhja-Atlandi ilmakaardid	485	~ 61 000
Baarilise topograafia kaardid	423	~ 78 000
Mereilmakaardid	23	~ 4 000
Jääkaardid	68	~ 8 000
Maks-min temp. ja sademete kaardid	179	~ 11 000
Kokku:	~ 2300	~ 320 000

Digiteeritavate kaartide tüübid

Põhja-Euroopa ilmakaart

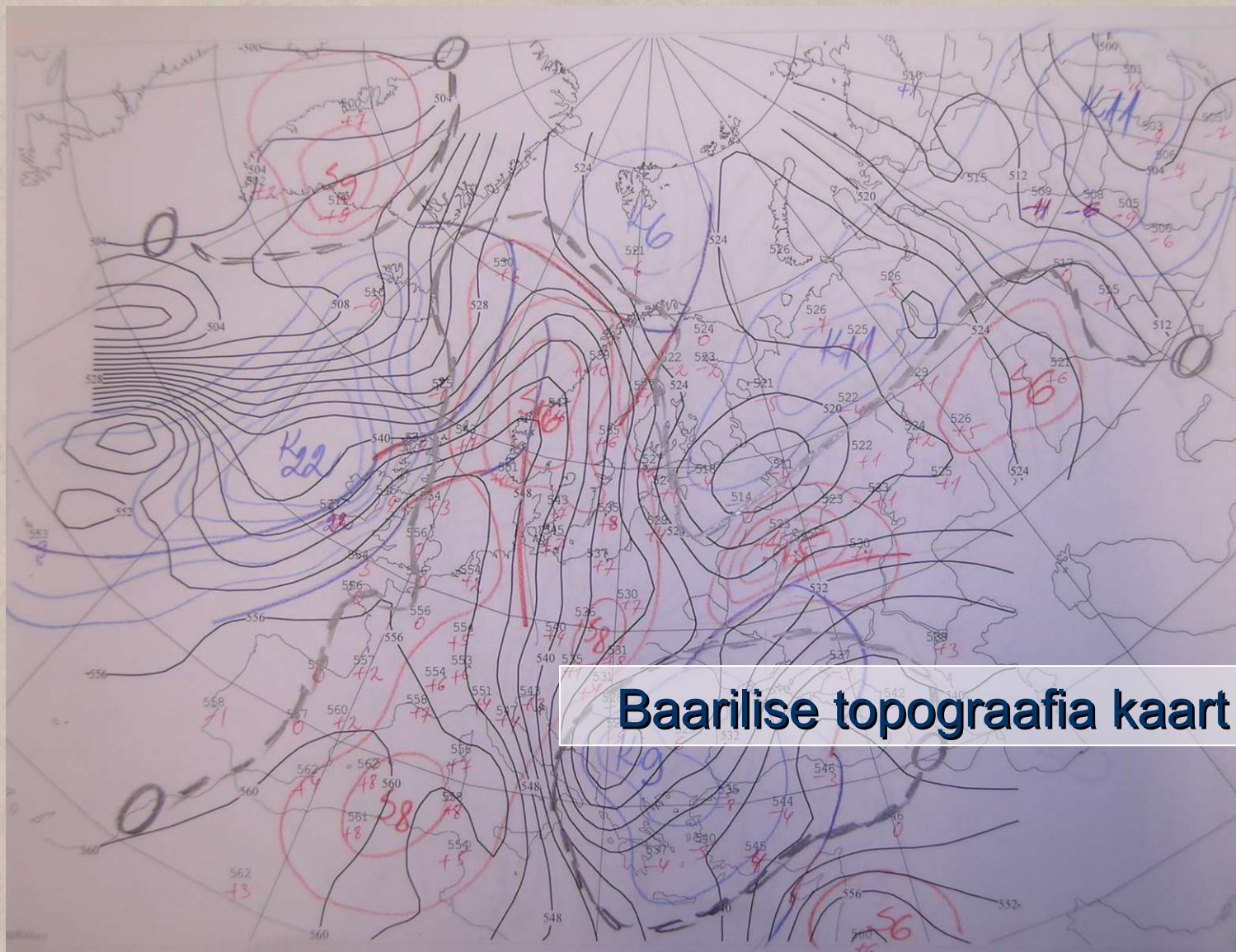

г. Ораниенбург. Морская Обсерватория.

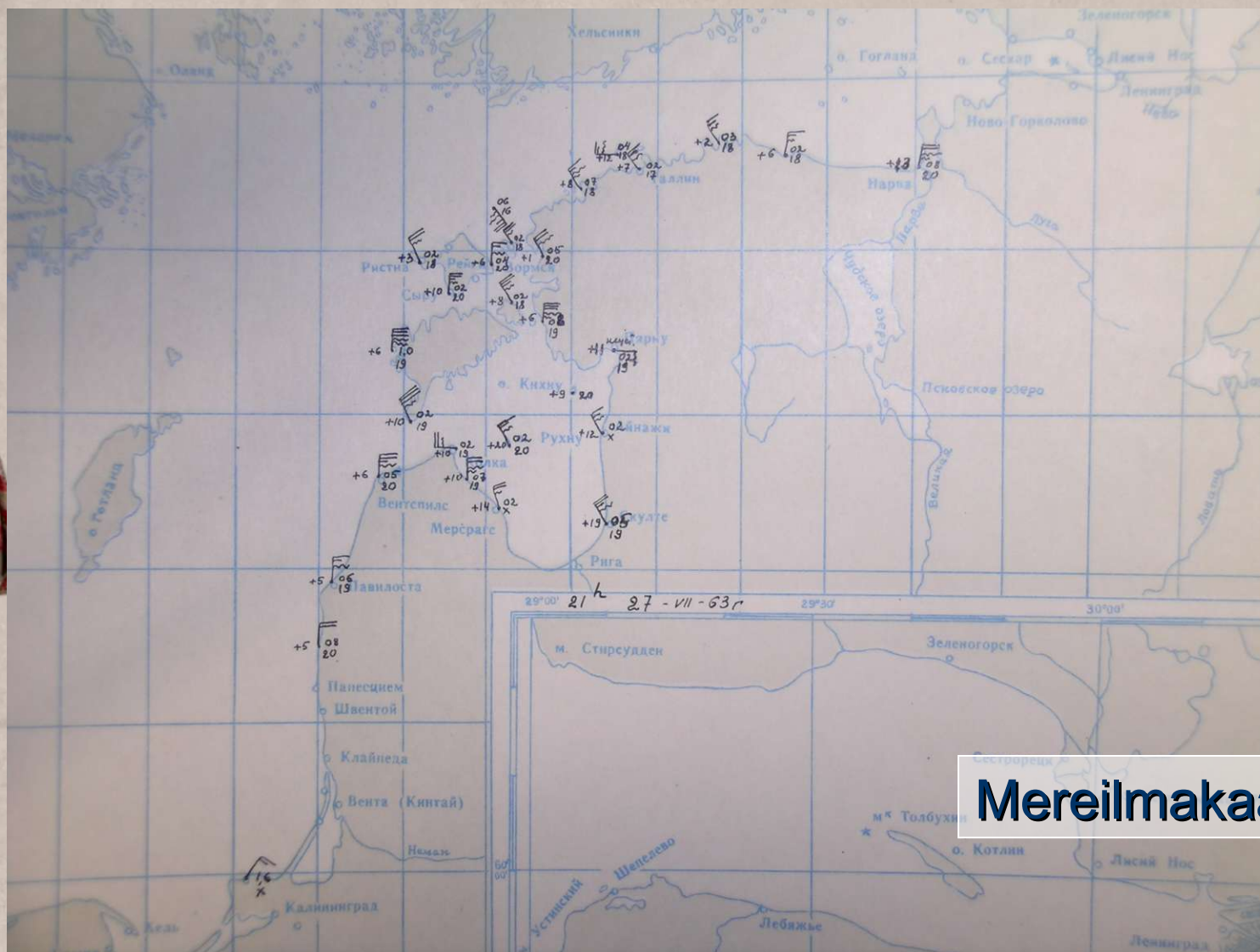

Euroopa ja Põhja-Atlandi ilmakaart

Baarilise topograafia kaart

Maksimum- ja miinimumtemperatuuride ning sademete kaart

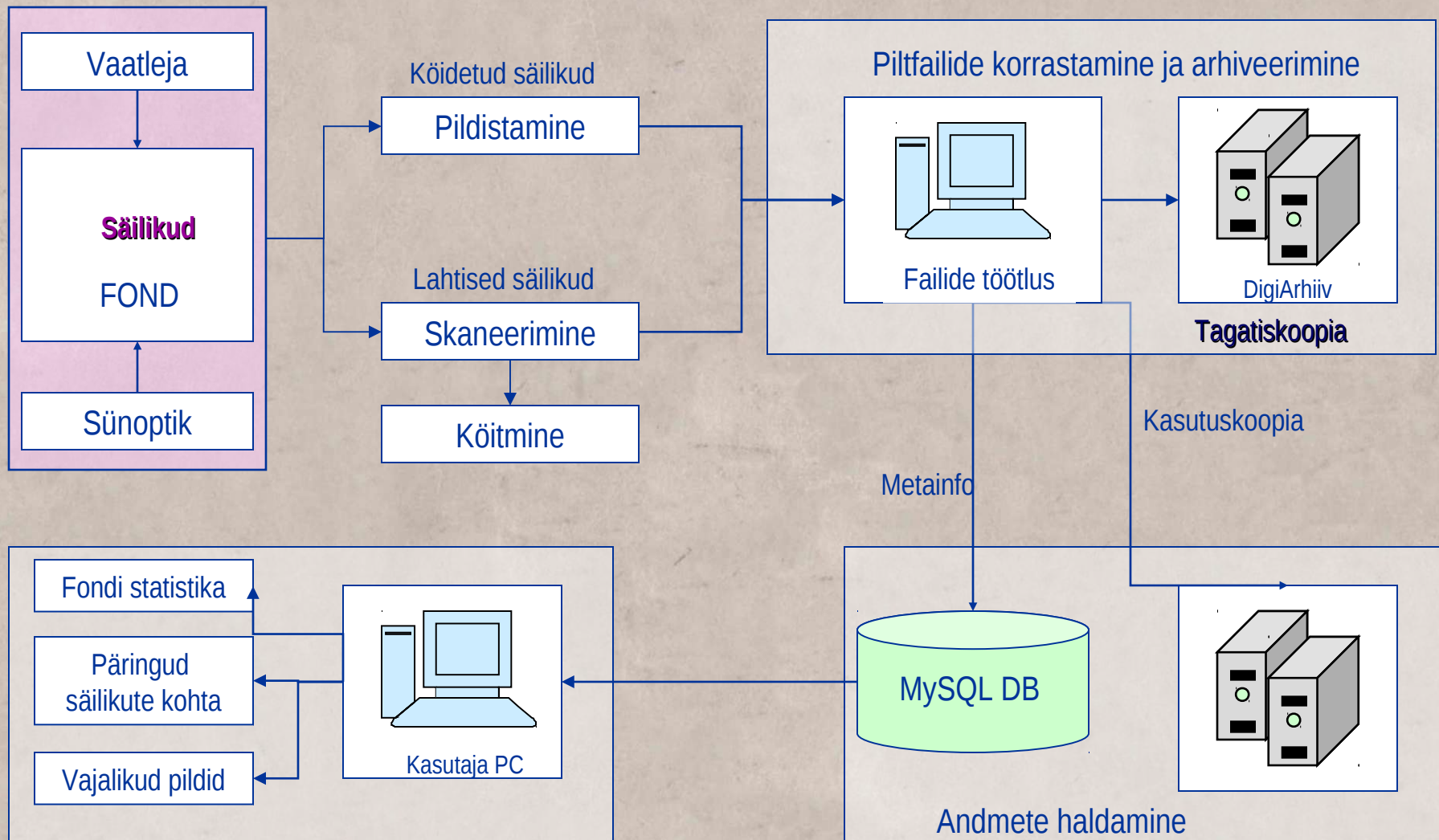
Digiteerimisprotsessi väljatöötamine

Sobivate lahenduste leidmiseks viidi läbi:

- ❖ Tehniliste detailide analüüs
 - failitüübid, resolutsioonid, archiveerimine
- ❖ Konsultatsioonid tehniliste ekspertidega
 - ennistuskoda Kanut (kompetentsikeskus)
 - testpildistamine kõrgekvaliteedilise aparatuuriga
- ❖ Kasutatavuse analüüs erialaekspertidega
 - kõrgkoolide õppejõud, teadlased, EMHI spetsialistid
 - veebiküsitluse vormis
 - huvitatus, prioriteedid jms.

Digiteerimisprotsess

Elektrooniline kataloog

- ❖ Koostatud sünoptilise arhiivi kaardimaterjali kohta
- ❖ Säilikupõhine, sisaldab digiteerimisel olulist lisainfot (säilikute formaadid, üldine seisukord jms)
- ❖ Realiseeritud esialgu nimistuna
 - tööfail Excelis
 - koond kodulehel (koos kaardinäidistega) pdf-fail
- ❖ Tulevikus - kataloog andmebaasipõhine

Dokumentatsioon

Projekti aruandes on dokumenteeritud

- ❖ koondülevaade töö kogutud informatsioonist
- ❖ projekti töökäigu kirjeldus

Koostatud digitaalarhiveerimise materjalide lingikogu

- ❖ üle 250 lingi
- ❖ veebipõhine <http://del.icio.us/digiprojekt>

Edasise töö planeerimine lähtudes

- ❖ omandatud kogemustest
- ❖ vajadustest ja prioriteetidest
- ❖ ressurssidest (tehnika, tööjõud)

Kuidas jätkata?

❖ Jääkaardid?

Meie tehnika ei võimalda pildistada kõige suuremaid kaarte - jääkaardid on väikese formaadiga

- neid on suhteliselt vähe
- nad sisaldavad ainulaadset infot
- neist saaks digiarhiivile kvaliteetseid pildifaile

❖ Ekstreemsete ilmasituatsioonide kujunemine?

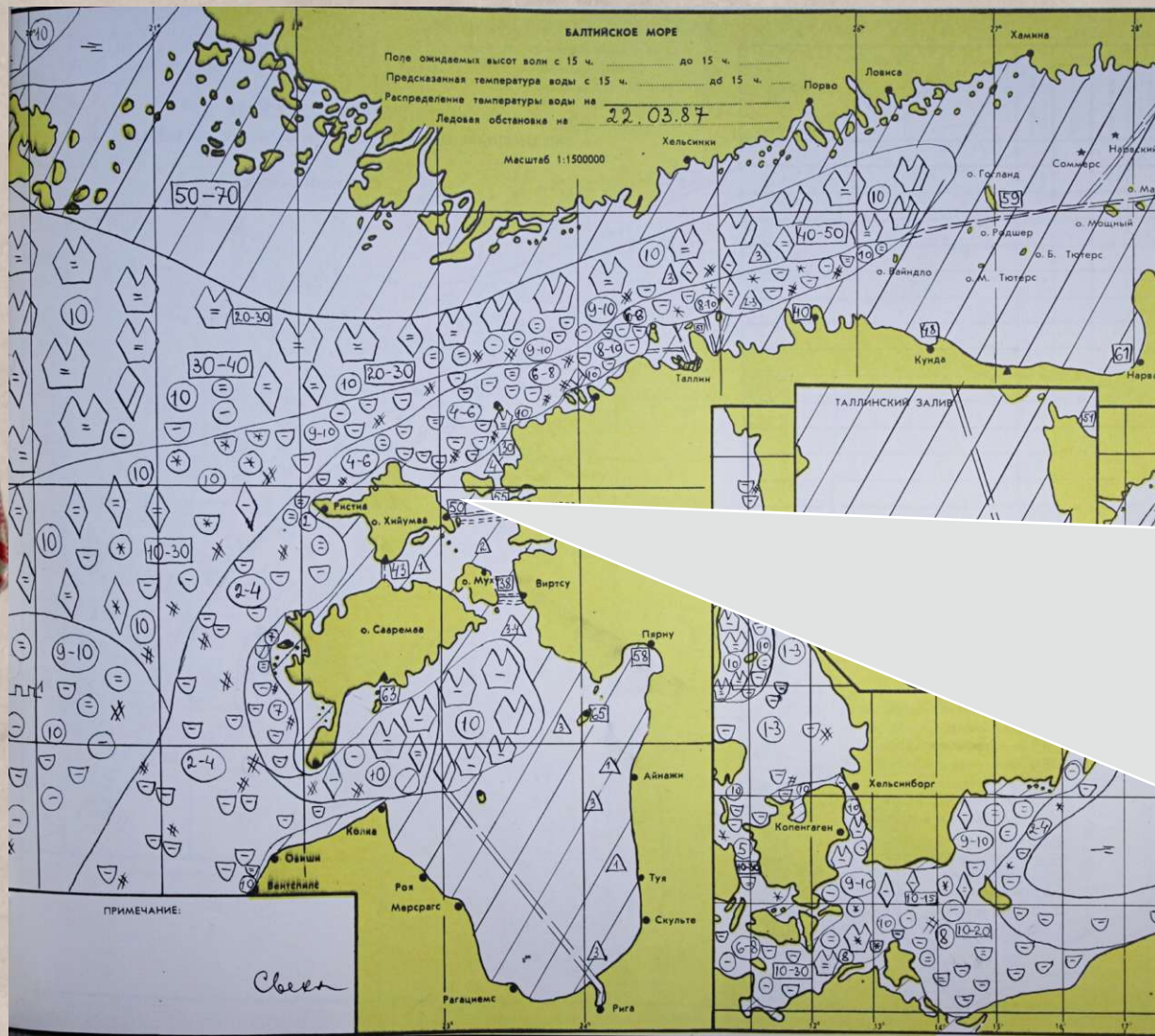
Nende väljavalimiseks vajame sünoptikute abi

- millised on kõige olulisemad ja huvipakkuvad
- milliste kriteeriumide alusel need välja valida
- ühe näitena **“Sajanditorm” 06.08.1967**

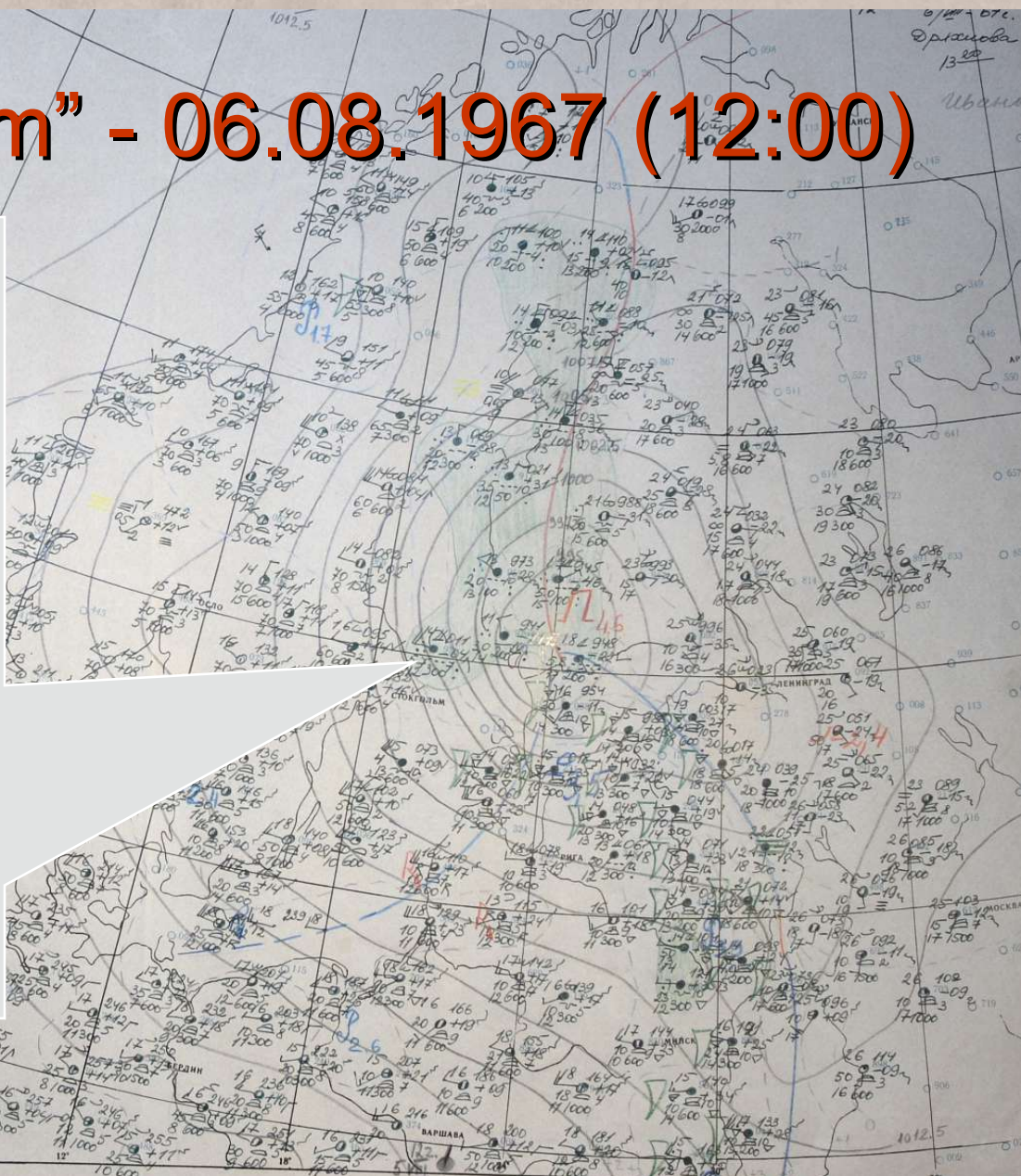
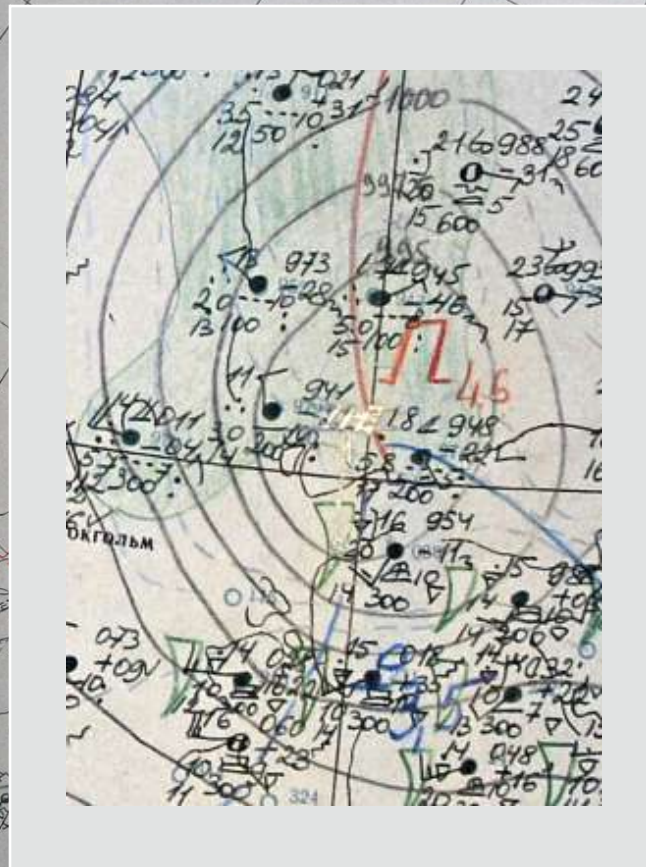
Ekstreemsituatsioonide kujunemise dünaamika kirjeldamine - näiteks õppeotstarbelised animatsioonid?

jääkaart aasta päev
fail: jk19870322.jpg
kuu

“Sajanditorm” - 06.08.1967 (12:00)

Ideed & probleemid

Kaartide kataloogi ja metaandmete andmebaasi loomine

- võimaldab automatiseeritud info haldamist
- võimaldab analüüsida kasutusstatistikat
- edaspidi sellel baasil kogu EMH Fondi infosüsteem

Range standardite järgimine versus info säilimine?

- Failid, kus vajalik info on olemas, aga pilt ei vasta standarditele

**Probleemid ja raskused on kõigis mäluasutustes –
kuid iga tee algab esimesest sammust!**

25-137

УГМС
Вход. № 6
8-й Инженерный 1946

Секретно. Шифр 137

УГМС Эстонской ССР
Инв. № 5

Täname!

Kai Loitjärv, Piret Pärnpuu